

**ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
κ. ΑΝΔΡΕΑ ΠΕΤΡΙΔΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΛΟΑΤ
ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ**

Τετάρτη 23 Μαΐου, 2012

«Τίποτα δεν είναι καλό ή κακό · η σκέψη το κάνει έτσι», όπως διαπίστωσε ο Άμλετ στο ομώνυμο έργο του Shakespeare, όταν αισθάνθηκε φυλακισμένος στα περιοριστικά δεσμά του μυαλού του. Πράγματι, το ανθρώπινο μυαλό καθιστά καλά ή κακά, όμορφα ή άσχημα, τα πράγματα μέσα από το φίλτρο της κρίσης του.

Η σημερινή εικόνα της κυπριακής κοινωνίας έχει χαρακτηριστεί από πολλούς σαν άκρως συντηρητική. Αποτελεί κοινή διαπίστωση, και αυτό συνάγεται τόσο από την έρευνα που διεξήγαγε ο Κυπριακός Σύνδεσμος Οικογενειακού Προγραμματισμού σε συνεργασία με την οργάνωση ACCEPT-ΛΟΑΤ Κύπρου όσο και από ευρωπαϊκές έρευνες, ότι στη χώρα μας επικρατεί ένα ομοφοβικό κλίμα που ευνοεί την παραβίαση σημαντικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι αναφορές, μεταξύ άλλων, σε υψηλά ποσοστά ψυχολογικής και σωματικής βίας και κακοποίησης, καθώς και σε διακρίσεις στο χώρο εργασίας λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας του φύλου, καταδεικνύουν την ανάγκη για πρόληψη και αντιμετώπιση των διακρίσεων.

Παρόλα αυτά, είναι εμφανές ότι η κοινωνία της Κύπρου διέρχεται μια διεύρυνση προσέγγισης και, κατ' επέκταση, αποδοχής σε θέματα που μέχρι πρόσφατα αποτελούσαν ταμπού ή θεωρούνταν «ανήθικα». Ένα επίκαιρο παράδειγμα είναι ο γάμος σε σχέση με τη σεξουαλικότητα μέσα στα πλαίσια της διδακτέας ύλης του μαθήματος της Βιολογίας στη Μέση Εκπαίδευση. Ενώ το υλικό του μαθήματος αποδοκίμαζε τη σεξουαλική επαφή εκτός γάμου, μετά από αντιδράσεις των γονέων και την παρέμβαση της Επιτροπής Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού, το θέμα συζητήθηκε στη Βουλή και το επίμαχο σημείο διορθώθηκε άμεσα, καθιστώντας ηθικά αποδεκτή τη σεξουαλική επαφή και εκτός γάμου.

Σαφώς, λοιπόν, διαφαίνεται η εξέλιξη των θεσμών και των αξιών στη βάση μιας σύγχρονης δυναμικής η οποία επηρεάζεται από τα μέσα επιρροής της κοινωνίας όπως είναι η παιδεία.

Ένας άλλος άμεσος θεσμός που συμβάλλει στη διαμόρφωση προτύπων είναι αυτός των Μ.Μ.Ε. και ιδιαίτερα των ηλεκτρονικών μέσων. Η τηλεόραση και το ραδιόφωνο ασκούν, κατά γενική ομολογία, επιρροή στην κοινή γνώμη με κοινωνικές, ηθικές, ψυχολογικές και συναισθηματικές προεκτάσεις.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου έχει πλήρη επίγνωση του μεγέθους του ρόλου και της ευθύνης της στην προβολή και τη διαμόρφωση των προτύπων που προάγει η τηλεόραση και το ραδιόφωνο. Μετά και από σχετικές συναντήσεις που είχαμε με εκπροσώπους της οργάνωσης ACCEPT-ΛΟΑΤ, αντιλαμβανόμαστε σε βάθος τις θέσεις, απόψεις και ανησυχίες που υπάρχουν, καθώς και τις προσπάθειες που πρέπει όλοι να καταβάλουμε προκειμένου να αναδιαμορφώσουμε το αρνητικό κοινωνικό κλίμα όσον αφορά στα θέματα ρατσισμού και να δημιουργήσουμε ένα περιβάλλον αποδοχής και ίσης μεταχείρισης των ΛΟΑΤ ατόμων στην κυπριακή κοινωνία.

Χειριζόμαστε με ευαισθησία τα θέματα που άπτονται της διασφάλισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γενικότερα, συνεπώς καταδικάζουμε μέσω της νομοθεσίας μας τις διακρίσεις βάσει φύλου, εθνικότητας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας και

ηλικίας. Φιλοσοφία μας είναι η χάραξη μιας καινοτόμας και σύγχρονης κατεύθυνσης για θετική αλλαγή στο κοινωνικό περιβάλλον. Άλλωστε η Αρχή δεν περιορίζεται στην «αστυνόμηση» των ραδιοτηλεοπτικών μέσων αλλά ασκεί κοινωνικό ρόλο, συμβάλλοντας έτσι θετικά στην πρόοδο της κοινωνίας.

Μέσα στα πλαίσια της προτεινόμενης από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης τροποποίησης της νομοθεσίας που διέπει τα ραδιοτηλεοπτικά ΜΜΕ, έχουμε περιλάβει εισηγήσεις για αποφασιστικές και καινοτόμες νομοθετικές ρυθμίσεις έτσι ώστε να υπάρχει ο μεγαλύτερος δυνατός σεβασμός και νομική κατοχύρωση των ΛΟΑΤ ατόμων. Συγκεκριμένα, πρόθεσή μας είναι να διασφαλίσουμε ότι τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα θα προβάλλουν προγράμματα τα οποία θα διέπονται από την αντικειμενικότητα, την πληρότητα και την επικαιρότητα της πληροφόρησης, χωρίς διακρίσεις λόγω της σεξουαλικής ταυτότητας ή του σεξουαλικού προσανατολισμού.

Επιπλέον στόχος μας είναι η αποφυγή στερεότυπων αναπαραστάσεων των ΛΟΑΤ ατόμων οι οποίες είναι αρνητικές. Η εξέχουσα επιρροή της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου στην κοινή

γνώμη και, κατά συνέπεια, η προβολή θετικών και όχι αρνητικών προτύπων, αποτελούν καταλύτη στην αναδιαμόρφωση των ηθικών αρχών και θεσμών του κοινωνικού συνόλου.

Με την προτεινόμενη νέα νομοθεσία, επιδιώκουμε την καταπολέμηση όλων των τύπων έκφρασης στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα που μπορεί να οδηγήσουν σε μίσος ή σε άλλων τύπων διάκριση εναντίον των ΛΟΑΤ ατόμων.

Ουσιώδη παράμετρο της νέας νομοθεσίας, την οποία ελπίζω να ψηφίσει σε νόμο η Βουλή των Αντιπροσώπων, αποτελεί επίσης η πρόθεση της Αρχής για διασφάλιση από όλους τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, της δίκαιης μεταχείρισης των υπερασπιστών των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤ ατόμων.

Στη βάση της πιο πάνω φιλοσοφίας, η Αρχή έχει προβεί σε εισηγήσεις για συγκεκριμένες νομοθετικές ρυθμίσεις. Οι άξονες του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου που διέπουν την καταπολέμηση της διάκρισης βάσει σεξουαλικής ταυτότητας ή/και προσανατολισμού είναι τα άρθρα 26 και 30. Συγκεκριμένα, το άρθρο 26 αφορά στις αρχές που διέπουν τα προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών και στις οποίες

εισήγηση της Αρχής είναι όπως προστεθούν πρόνοιες για την απαγόρευση της διάκρισης λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή/και ταυτότητας, καθώς επίσης και για την απαγόρευση τύπων έκφρασης οι οποίοι μπορεί να οδηγήσουν στην παρακίνηση, διάδοση ή προώθηση μίσους ή άλλων διακρίσεων εναντίον των ομοφυλοφιλικών, αμφισεξουαλικών ή διαφυλικών προσώπων.

Επιπλέον, με την προτεινόμενη νέα νομοθεσία, το άρθρο 30, το οποίο αναφέρεται στην καταπολέμηση των διακρίσεων, της τρομοκρατίας και της ξενοφοβίας, απαγορεύει στους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς να προβάλλουν προγράμματα και διαφημίσεις τα οποία προκαλούν μίσος ή διακρίσεις βάσει σεξουαλικής ταυτότητας ή/και προσανατολισμού και τους υποχρεώνει να διασφαλίζουν τη δίκαιη απεικόνιση και προβολή των ομοφυλοφιλικών, αμφισεξουαλικών ή διαφυλικών προσώπων.

Στοχευμένα πρακτικά αποτελέσματα της προτεινόμενης ρύθμισης της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης είναι, πρωτίστως, η εξάλειψη κάθε διάκρισης σε βάρος των ομοφυλοφιλικών, αμφισεξουαλικών ή διαφυλικών προσώπων μέσα από τα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα. Αυτό θα βοηθήσει στη δημιουργία θετικού κλίματος

στην κοινή γνώμη, συμβάλλοντας στην ανεκτικότητα αλλά και την αποδοχή των ατόμων αυτών, καθώς και στην καταστολή της ομοφοβίας.

Μια άλλη σημαντική απόρροια των προτεινόμενων από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης νέων νομοθετικών ρυθμίσεων θα είναι και η δίκαιη παροχή βήματος στους υπερασπιστές των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤ ατόμων. Θα τους δίνεται ο λόγος καθώς και ίσες ευκαιρίες για αντίλογο όπου αυτό επιβάλλεται για λόγους της δίκαιης προβολής των θέσεών τους. Τυχόν διακρίσεις από δημοσιογράφους, παρουσιαστές και ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς γενικότερα θα καταδικάζονται από την Αρχή.

Ασφαλώς, είναι σημαντικός ο δρόμος που έχουμε να διανύσουμε μέχρι να επιτύχουμε την ίση ένταξη των ΛΟΑΤ ατόμων στο κοινωνικό σύνολο. Αρχίζοντας με τη διαμόρφωση νομοθετικού πλαισίου πιστεύω ότι έχουμε κάνει τα πρώτα ουσιαστικά βήματα και ελπίζω ότι με την κοινή προσπάθεια όλων, θα επέλθει και η κοινωνική, η επαγγελματική, η ηθική και η συναισθηματική αποδοχή τους.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στον Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, μία από τις βασικότερες ηρωικές μορφές που αντιστάθηκαν στον ρατσισμό και τις φυλετικές διακρίσεις. Επικαλούμαι ένα απόφθεγμα του το οποίο μιλά από μόνο του:

«Έρχεται μια στιγμή που κανείς πρέπει να πάρει μια θέση που δεν είναι ούτε ασφαλής, ούτε πολιτικά συμφέρουσα, ούτε δημοφιλής, αλλά πρέπει να την πάρει, γιατί η συνείδησή του, του λέει ότι είναι σωστή.»